

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β' ΦΑΣΗ**E_3.Λλ3Α(α)**

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο 24 Απριλίου 2021
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**A.****Απόσπασμα πρώτο:**

Οι Ρωμαίοι ήταν γενναϊόδωροι στη λατρεία των θεών αλλά οικονόμοι στην ιδιωτική τους ζωή. Συναγωνίζονταν μεταξύ τους στη δικαιοσύνη και φρόντιζαν την πατρίδα τους. Στον πόλεμο απωθούσαν τους κινδύνους με το θάρρος τους κι αποκτούσαν συμμαχίες με τις ευεργεσίες.

Απόσπασμα δεύτερο:

Ο Ταρκύνιος, ο υπερήφανος, ο έβδομος και τελευταίος βασιλιάς, χάνει την εξουσία του με αυτό τον τρόπο. Ο γιος του Σέξτος Ταρκύνιος προσβάλλει την τιμή της Λουκρητίας, της γυναίκας του Κολλατίνου. Ο άντρας της και ο πατέρας της και ο Ιούνιος Βρούτος την βρίσκουν περίλυπη. Η γυναίκα αποκαλύπτει σε εκείνους με δάκρυα την αδικία και αυτοκτονεί με μαχαίρι.

Απόσπασμα τρίτο:

Εκεί, μόλις είχε παραδώσει την ταραγμένη του ψυχή στον ύπνο, όταν του εμφανίστηκε ξαφνικά μια τρομερή μορφή. Νόμισε πως ερχόταν προς το μέρος του άνθρωπος πελώριου μεγέθους και βρώμικου προσώπου, όμοιος με μορφή νεκρού. Μόλις τον κοίταξε ο Κάσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του. Εκείνος απάντησε πως ήταν ο Πλούτωνας. Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσιο και τον σήκωσε από τον ύπνο.

Μονάδες 20

B1.

- 1) Λ
- 2) Λ
- 3) Λ
- 4) Σ
- 5) Σ

Μονάδες 10**B2.**

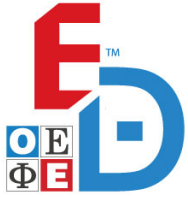
Το κείμενο του Σαλλούστιου παρουσιάζει μια εικόνα των ηθών της αρχαίας Ρώμης μέχρι το 146 π.Χ, το έτος κατά το οποίο οι συμπατριώτες του κατέλαβαν και κατέστρεψαν την Καρχηδόνα.

Σύμφωνα με το απόσπασμα οι αρχαίοι Ρωμαίοι χαρακτηρίζονταν από ομόνοια και σύμπνοια σε αρκετά μεγάλο βαθμό ενώ αισθήματα πλεονεξίας δεν είχαν θέση στην ζωή τους. Λάτρευαν γενναϊόδωρα τους θεούς και στην προσωπική τους ζωή προσπαθούσαν να είναι συγκρατημένοι και φειδωλοί. Σε αυτούς δέσποζε η δικαιοσύνη και φρόντιζαν τόσο την πατρίδα, που σε περιόδους πολέμου, απομάκρυναν τους κινδύνους με τόλμη και εύκολα αποκτούσαν συμμάχους. Το κράτος είχε εκλέξει ορισμένους άντρες για να το φροντίζουν και να το διοικούν, οι οποίοι ήταν αρκετά σοφοί, παρά το αδύναμο σώμα τους.

Το 146 π.Χ. λοιπόν, θεωρεί ο Σαλλούστιος πως ξεκίνησε ένα αδιάκοπο κατακύλημα των ηθών των Ρωμαίων.

Οι βασικές αξίες που συνιστούσαν τον ηθικό κώδικα των Ρωμαίων μέχρι το 146 π.Χ. ήταν οι ακόλουθες:

- Ομόνοια
- Ολιγάρκεια
- Μεγαλοπρέπεια στη θρησκευτική λατρεία
- Λιτότητα στην ιδιωτική ζωή
- Δικαιοσύνη
- Άμιλλα
- Φιλοπατρία
- Πολεμική αριστεία
- Δοτικότητα έναντι φίλων και συμμάχων

- Σεβασμός στη σοφία των πρεσβυτέρων

Μονάδες 10

Γ1.

- δωμάτιο: domi
- ρέμπελος: bellum
- υπερήρωας: superbus
- φεμινισμός: femina
- μέγας: magnitudinis
- φακίδες: facie
- σπόντα: respondit

Μονάδες 7

Γ2. (Οι απαντήσεις που παρατίθενται είναι ενδεικτικές):

- Συνήθιζε να ζει την ζωή στα άκρα και για αυτό χάραξε στο μπράτσο του ένα τατουάζ που με καλλιγραφικά γράμματα έγραφε “vivere pericolosamente”. (Απόδοση φράσης στα Νέα Ελληνικά: “Το ζην επικινδύνως”).
- Με την πανδημία, το άγχος και η ανασφάλεια έγιναν κομμάτι της ζωής μας, το καινούριο μας modus vivendi. (Απόδοση φράσης στα Νέα Ελληνικά: “τρόπος ζωής”).
- Σύμφωνα με σύγχρονους επιστήμονες η εμφάνιση του homo sapiens έγινε στην Αφρική χωρίς να έχουν αποσαφηνίσει πλήρως την χρονική περίοδο. (Απόδοση φράσης στα Νέα Ελληνικά: “Νοήμων Άνθρωπος ή Σοφός Άνθρωπος”).

Μονάδες 3

Δ1.

deōrum κλητική ενικού:
domi γενική πληθυντικού:
patriam δοτική ενικού:
pater γενική πληθυντικού:
eam αιτιατική ενικού ουδετέρου:
cultro κλητική ενικού:
animum αιτιατική πληθυντικού:
species αφαιρετική ενικού:

dive / deus / (dee)
domuum / domorum
patriae
patrum
id
culter
animos
specie

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

magnitudinis κλητική πληθυντικού:	magnitudines
similem αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου:	similia
quem δοτική πληθυντικού ουδετέρου:	quibus
Cassius γενική ενικού:	Cassii / Cassi
nomen αφαιρετική ενικού:	nomine

Μονάδες 13

Δ2.

«In bello pericula audaciā propulsābant et beneficiis amicitias parābant.»

bello – belli

pericula - periculi

beneficiis – beneficii/ benefici

Μονάδες 2

Δ3.

erant	τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα:	sunt
certābant	τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα	certabunt
curābant	γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην παθητική φωνή:	curatur
parābant	το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ίδια φωνή:	parare
perdit	γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή:	perdunt
laedit	ίδιος τύπος μέλλοντα:	laedet
interficit	α' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή:	interficimus
dederat	β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στην ίδια φωνή:	dabatis
apparuit	β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή:	appares
aspexit	γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή:	aspexerint
respondit	α' ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή:	respondebo
concussit	απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής:	concutere
excitāvit	β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του υπερσυντέλικου στην ίδια φωνή:	excitaveras

Μονάδες 13

Δ4.

venire – veniri

audire – audiri

Μονάδες 2

Ε1.

α. Caesar iubet **Romanos patriam curare.**

Μονάδες 2

β. Nos domi **parcae eramus.**

Μονάδες 3

γ. **Iniuria** illis cum lacrimis **a femina aperitur.**

Μονάδες 3

δ. **eius**: ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική κτητική στο nomen, δηλώνει **κτήση χωρίς αυτοπάθεια**. → Cassius nomen suum audire cupivit.
(**suum**: δηλαδή χρησιμοποιούμε την κτητική αντωνυμία του τρίτου ενικού προσώπου στην αιτιατική ενικού του ουδετέρου, καθώς η κτητική αντωνυμία συντάσσεται πάντα ως ομοιόπτωτος ονοματικός επιθετικός προσδιορισμός.)

Μονάδες 2

ε. Vergilius narrat **filium** eius pudicitiae Lucretiae, uxoris Collatini, **laedere.**

Μονάδες 2

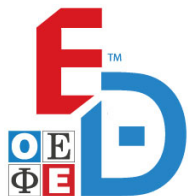
στ. Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης “*ibi vix animum sollicitum somno dederat*”. **Εισάγεται με τον αντίστροφο cum (inversum) για να δηλώσει αιφνίδιο γεγονός. Καλείται αντίστροφος, καθώς θα έπρεπε οι προτάσεις να λειτουργούν αντίστροφα βάσει νοήματος, δηλαδή η κύρια να είναι χρονική και η χρονική κύρια.**

Postquam apparuit ei species horrenda...

Μονάδες 3

ζ. **inter se**: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει αλληλοπάθεια στο ρήμα certabant.

audacia: επιρρηματικός προσδιορισμός, αφαιρετική (οργανική) του τρόπου στο ρήμα propulsabant

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(α)

magnitudinis: ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική της ιδιότητας στο *hominem*, δηλώνει μόνιμη ιδιότητα

effigiei: ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, δοτική αντικειμενική (ως συμπλήρωμα) στο *similem*

se: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο *esse* με ταυτοπροσωπία (Λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου)

Μονάδες 5

ΚΥΚΛΟΣ ΓΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ